

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer 2025/26. 2. félév

Tantárgy: Oktatási és képzési rendszerek (BKS1217)

Oktató: Gintner Tamásné Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 2+1/hét

Féléves tematika

1. hét: Az oktatás és képzés rendszerelvű megközelítése
2. hét: Az oktatás folyamata mint társadalmi gyakorlat
3. hét: Az oktatás közösségi funkciói
4. hét: Inkluzív oktatás és esélyegyenlőség
5. hét: Multikulturalizmus és oktatás
6. hét: A magyar közoktatás szervezeti keretei
7. hét: A magyar felsőoktatás rendszere
8. hét: A felnőttképzés rendszere és szabályozása
9. hét: A magyar oktatás célrendszerének változásai a rendszerváltás után
10. hét: Oktatáskutatás és oktatásfejlesztés hazai trendjei
11. hét: Az oktatás helye a politika világában
12. hét: Az oktatás és politika története az Európai Unióban
13. hét: Regionális oktatási modellek Európában
14. hét: Európai oktatáspolitikai stratégiák

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium, gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

Zárthelyi dolgozat megírására kerül sor.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a zárhelyi dolgozat és a hallgatói órai aktivitás adja. A ZH nem lehet elégtelen. A ZH egy alkalommal ismételhető!

A kollokvium témakörei:

1. Az oktatás és képzés rendszerelvű megközelítése
2. Az oktatás folyamata mint társadalmi gyakorlat
3. Az oktatás közösségi funkciói
4. Inkluzív oktatás és esélyegyenlőség
5. Multikulturalizmus és oktatás
6. A magyar közoktatás szervezeti keretei
7. A magyar felsőoktatás rendszere
8. A felnőttképzés rendszere és szabályozása
9. A magyar oktatás célrendszerének változásai a rendszerváltás után
10. Oktatáskutatás és oktatásfejlesztés hazai trendjei
11. Az oktatás helye a politika világában
12. Az oktatás és politika története az Európai Unióban
13. Regionális oktatási modellek Európában
14. Európai oktatáspolitikai stratégiák

Szakirodalom

Ladnai Attiláné Anita. (2024). Eszközök és módszerek a hatékony inkluzív nevelés szolgálatában. *Mester és Tanítvány*, 2(2), 146–154. <https://doi.org/10.61178/MT.2024.II.2.15>

Molnár, G., Tóth, E., & Munkácsy, B. (2025). Oktatási egyenlőtlenségek vizsgálata a magyarországi longitudinális kutatásokban: Trendek, módszertani megközelítések és tudományterületi különbségek. *Magyar Pedagógia*, 125(3), 135–175. <https://doi.org/10.14232/mped.2025.3.135>

Sebestyén, K. (szerk.). (2024). *Perspektívák a köznevelésben és a felsőoktatásban*. CHERD-Hungray. Debrecen.

Tantárgy: Nevelés- és oktatásszociológia (BAI0130)

Oktató: Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 2/hét

Féléves tematika

- 1. hét:** Félévindítás: a kurzus tematikájának és követelményeinek ismertetése
- 2. hét:** A nevelés kontextusai: A területi környezet egyenlőtlenségei
- 3. hét:** Értékátadás a plurális társadalomban
- 4. hét:** Nevelésszociológiai elméletek: Az iskolai szocializáció értelmezési paradigmái
- 5. hét:** A tanulmányi életút során hasznosítható tökefajták és az iskolai pályafutás
- 6. hét:** Reziliencia és kompenzáló tényezők
- 7. hét:** A nevelés közösségei: családi közösségek
- 8. hét:** Nemzeti kisebbségi közösségek
- 9. hét:** Zárthelyi dolgozat
- 10. hét:** Nemzetközi és hazai jó gyakorlatok ismertetése a szülői ház és az oktatási intézmény kapcsolatának erősítése érdekében - Hallgatói beszámolók 1.
- 11. hét:** Hallgatói beszámolók 2.
- 12. hét:** Hallgatói beszámolók 3.
- 13. hét:** Hallgatói beszámolók 4.
- 14. hét:** A félév értékelése, lezárása

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- Zárthelyi dolgozat megírására kerül sor.
- A hallgatók forrásanyag alapján hazai vagy nemzetközi jó gyakorlatokat dolgoznak fel a szülői ház és az intézmény kapcsolatának erősítése témájában, majd azokat szóban ismertetik, melyet vita követ.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A félévi gyakorlati jegyet a félév során elkészített beszámoló, annak bemutatása és a zárthelyi dolgozat érdemjegyének átlaga adja. A ZH nem lehet elégtelen, a jegy kétszeresen számít az átlagba! A ZH egy alkalommal ismételhető!

- Elégtelen gyakorlati jegy javítása, a tantárgy gyakorlati jellege miatt nem lehetséges.

Szakirodalom:

Nagy Á. (2013): Szocializációs közegek. Replika, 83. 1., 93–108. [http://replika.hu/system/files/archivum/replika_83-05_nagy.pdf]

Pusztai, G. (Szerk.) (2020). Nevelésszociológia. Elméletek, közösségek, kontextusok. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen.

Róbert P. (2001): Családösszetétel, társadalmi tőke és iskolai egyenlőtlenségek. In Útközben. Tanulmányok a társadalomtudományok köréből Somlai Péter 60. születésnapjára. Új Mandátum, Budapest.

Utasi Á. (2002): A társadalmi integráció és szolidaritás alapjai: a bizalmas kapcsolatok. Századvég, 24.2., 3–26.

Tantárgy: Családpedagógia (BOV1220)

Oktató: Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 2/hét

Féléves tematika

- 1. hét:** Félévindítás: a kurzus tematikájának és követelményeinek ismertetése
- 2. hét:** A család története - A család fogalmának értelmezési lehetőségei - Családtípusok
- 3. hét:** A családi funkciói
- 4. hét:** Családtagok helye, szerepe és hiánya a családban
- 5. hét:** A gyermek helyzete a családban – a gyermeki jogok
- 6. hét:** A családi élet fejlődése és változása
- 7. hét:** A diszfunkcionálisan működő család – a családot segítő intézmények
- 8. hét:** A család megismerésének módszerei
- 9. hét:** A család és a közoktatási intézmények kapcsolata
- 10. hét:** Zárthelyi dolgozat
- 11. hét:** Nemzetközi és hazai jó gyakorlatok ismertetése a szülői ház és az oktatási intézmény kapcsolatának erősítése érdekében - Hallgatói beszámolók 1.
- 12. hét:** Hallgatói beszámolók 2.
- 13. hét:** Hallgatói beszámolók 3.
- 14. hét:** A félév értékelése, lezárása

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- Zárthelyi dolgozat megírására kerül sor.
- A hallgatók forrásanyag alapján hazai vagy nemzetközi jó gyakorlatokat dolgoznak fel a szülői ház és az intézmény kapcsolatának erősítése témájában, majd azokat szóban ismertetik, melyet vita követ.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A félévi gyakorlati jegyet a félév során elkészített beszámoló, annak bemutatása és a zárthelyi dolgozat érdemjegyének átlaga adja. A ZH nem lehet elégtelen, a jegy kétszeresen számít az átlagba! A ZH egy alkalommal ismételhető!
- Elégtelen gyakorlati jegy javítása, a tantárgy gyakorlati jellege miatt nem lehetséges.

Szakirodalom:

Bodonyi, E., Busi, E., Hegedűs, J. Magyar, E. Vizely, Á. (2006). Család, gyermek, társadalom. Bölcsész Konzorcium, Budapest.

Pusztai, G. (Szerk.) (2020). Nevelésszociológia. Elméletek, közösségek, kontextusok. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen.

Róbert P. (2001): Családösszetétel, társadalmi tőke és iskolai egyenlőtlenségek. In Útközben. Tanulmányok a társadalomtudományok köréből Somlai Péter 60. születésnapjára. Új Mandátum, Budapest.

Tantárgy: Multikulturális nevelés gyakorlata (BED1291)

Oktató: Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 2/hét

Féléves tematika

- 1. hét:** Félévindítás: ismerkedés a kurzus követelményeivel, tematikájával
- 2. hét:** A multikulturalizmus erőterében jelen lévő globális kihívások
- 3. hét:** A multikulturális nevelés szerepe a megváltozott társadalmi környezetben
- 4. hét:** Az interkulturális kompetenciák fejlesztése
- 5. hét:** A nyelvtudás fejlesztése mint a multikulturális nevelés része
- 6. hét:** Kooperativitás és a kapcsolatok formálása
- 7. hét:** A konfliktusok és a bántalmazás megelőzése
- 8. hét:** Erőszakmentes kommunikáció
- 9. hét:** Az állampolgári kompetenciák fejlesztése
- 10. hét:** Zárthelyi dolgozat
- 11. hét:** Nemzetközi és hazai jó gyakorlatok ismertetése a szülői ház és az oktatási intézmény kapcsolatának erősítése érdekében - Hallgatói beszámolók 1.
- 12. hét:** Hallgatói beszámolók 2.
- 13. hét:** Hallgatói beszámolók 3.
- 14. hét:** A félév értékelése, lezárása

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- Zárthelyi dolgozat megírására kerül sor.
- A hallgatók forrásanyag alapján hazai vagy nemzetközi jó gyakorlatokat dolgoznak fel a szülői ház és az intézmény kapcsolatának erősítése témájában, majd azokat szóban ismertetik, melyet vita követ.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A félévi gyakorlati jegyet a félév során elkészített beszámoló, annak bemutatása és a zárthelyi dolgozat érdemjegyének átlaga adja. A ZH nem lehet elégtelen, a jegy kétszeresen számít az átlagba! A ZH egy alkalommal ismételhető!
- Elégtelen gyakorlati jegy javítása, a tantárgy gyakorlati jellege miatt nem lehetséges.

Szakirodalom:

Allport, W. G. (1977) Az előítélet. Budapest, Gondolat.

Torgyik Judit (2022). A multikulturális nevelés lehetőségei globális környezetben. In: *Educatio* 31 (4), pp. 647–657. DOI: 10.1556/2063.31.2022.4.9

Varga A. (2015) Esélyegyenlőség és inklúzió az iskolában. In: Varga Aranka (ed.) *A nevelésszociológia alapjai*. Pécs, PTE BTK. pp. 241–272.

Tantárgy: Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat I. (PTA1207)

Oktató: Gintner Tamásné Dr. Hornyák Ágnes, Adjunktus (AHI)

Óraszám: 10 óra

Féléves tematika:

1. hét Témakörök és tantárgyi követelmények ismertetése.

2. hét A gyakorlati teljesítés követelményeinek- és a dokumentációnak a megismerése, óralátogatás beosztása, iskolalátogatás a Nyíregyházi Egyetem Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnáziumba.

3-4-5-6. hét

Hospitálás során ismerkedés az általános iskola 1-6. évfolyamán folyó tanórai és tanórán kívüli (napközi otthoni, szakköri, szabadidős tevékenységet érintő) nevelőoktató munkával.

Élmény- és tapasztalatszerzés a 6-12 éves korosztály életkori sajátosságairól, csoportjellemzőiről, nevelése-oktatása jellegzetességeiről, konfliktusairól.

Az egyes pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának nyomon követése a különböző életkori fázisokban.

7. hét Gyakorlati élmények, tapasztalatok megbeszélése.

8-9-10-11-12. hét

Hospitálás során ismerkedés az iskolai osztályok életével, az életkorral kapcsolatos sajátos fejlesztési feladatokkal.

Egy-egy gyermek csoportban való viselkedésének megtapasztalása és értelmezése.

A megfigyelések révén tapasztalatok szerzése a tanítási-tanulási folyamat tervezésével, szervezésével, irányításával, értékelésével és a differenciálás megoldási módjaival kapcsolatban.

A pedagógus nevelési stílusának, kommunikációs jellegzetességeinek, tanulókkal szembeni attitűdjének, jutalmazási és fegyelmezési módszereinek, a tanulók órai munkájának, motivációjának megfigyelése.

Pályakövetelmények megismerése, pályaidentitás alakítása.

13. hét Iskolai tapasztalatok, gyakorlati élmények megbeszélése, dokumentáció átnézése.

14. hét Zárás, a félévi munka értékelése, tapasztalatok megvitatása.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: minősített aláírás

Az értékelés módja, ütemezése:

- A kurzus aktív részvétellel teljesíthető, amennyiben a hallgató hiányzása meghaladja a TVSz által megengedhetőt, akkor a hallgató minősítése nem értékelhető lesz.
- A kurzus teljesítésének feltétele: 10 óra kötelező óralátogatás/hospitálás minden hallgatónak a Nyíregyházi Egyetem Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnáziumban, valamint hospitálási napló elkészítése, melynek beadási határideje: 2025.05.15.

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

LEVELEZŐ tagozat

(2025/26. 2. félév)

Tantárgy: Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat I. (PTA1207L)

Oktató: Gintner Tamásné Dr. Hornyák Ágnes, Adjunktus (AHI)

Féléves tematika:

1. Témakörök és tantárgyi követelmények ismertetése. A gyakorlati teljesítés követelményeinek- és a dokumentációnak a megismerése, óralátogatás beosztása. A beosztás és a megadott időpontok alapján: hospitálás során ismerkedés az általános iskola 1-6. évfolyamán folyó tanórai és tanórán kívüli (napközi otthoni, szakköri, szabadidős tevékenységet érintő) nevelő-oktató munkával. Élmény- és tapasztalatszerzés a 6-12 éves korosztály életkori sajátosságairól, csoportjellemzőiről, nevelése-oktatása jellegzetességeiről, konfliktusairól. Az egyes pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának nyomon követése a különböző életkori fázisokban. Ismerkedés az iskolai osztályok életével, az életkorral kapcsolatos sajátos fejlesztési feladatokkal. Egy-egy gyermek csoportban való viselkedésének megtapasztalása és értelmezése. A megfigyelések révén tapasztalatok szerzése a tanítási-tanulási folyamat tervezésével, szervezésével, irányításával, értékelésével és a differenciálás megoldási módjaival kapcsolatban. A pedagógus nevelési stílusának, kommunikációs jellegzetességeinek, tanulókkal szembeni attitűdjének, jutalmazási és fegyelmezési módszereinek, a tanulók órai munkájának, motivációjának megfigyelése. Pályakövetelmények megismerése, pályaidentitás alakítása.

2. Iskolai tapasztalatok, gyakorlati élmények megbeszélése, dokumentáció átnézése.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy kontakt óraszámának harmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: minősített aláírás

Az értékelés módja, ütemezése:

- A kurzus aktív részvétellel teljesíthető, amennyiben a hallgató hiányzása meghaladja a TVSz által megengedhető, akkor a hallgató minősítése nem értékelhető lesz.

- A kurzus teljesítésének feltétele: kötelező óralátogatás/hospitálás minden hallgatónak a Nyíregyházi Egyetem Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnáziumban, valamint hospitálási napló elkészítése, melynek beadási határideje: 2025.05.23.

Tantárgy: Iskolaelméletek, pedagógiai innovációk (MSP1203L)

Oktató: Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Az óra típusa: gyakorlat

Konzultációk/tematika

1. alkalom

Témák:

Az iskola világáról kialakított koncepciók, Az innováció szükségessége az oktatásban, Az innováció fogalmi meghatározása; Az oktatásfejlesztés szükségessége, A fejlesztés lehetséges irányai, K+F és az innováció kapcsolata, Az iskola mint innovációs környezet, Az iskolában alkalmazott innovációk irányai

2. alkalom

Témák:

Kritikák az oktatás világával kapcsolatosan, Az iskolai jóllét értelmezésének lehetőségei, Az iskolai jóllét modelljei a nemzetközi szakirodalomban, Az iskolai jóllét komplex modellje, A jóllét vizsgálata iskolai környezetben, A tanulói jóllét és az iskolához való viszony hazai és nemzetközi mérésének eredményei, Innovatív jó gyakorlatok megismerése

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.) Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az érdemjegy kialakításának módja:

Írásbeli produktum elkészítése irányított szempontok segítségével a pedagógiai innovációk témaköréből.

Szakirodalom

Bartha István (é. n.): Az innováció szükségessége az oktatásban. Letöltés: <https://docplayer.hu/24130877-Az-innovacio-szuksegessege-az-oktatasban1-bevezetes.html>

D. Nagy Krisztina (2020): Az iskolai jóllét értelmezésének és modellezésének lehetőségei. In: Magyar Pedagógia, 120(2), 123–148. (2020) DOI: 10.17670/MPed.2020.2.123

Fazekas Ágnes, Halász Gábor és Horváth László (2017): Innováció az oktatásban: az Innováció kutatás elméleti-fogalmi keretei. Neveléstudomány. 4. 4. sz., 26–43. <https://doi.org/10.21549/NTNY.20.2017.4.2>

Herédi Rebeka (2023): Változás és újítás a világban, változás és újítás az oktatásban. In: IrKa II. Olvasatok és módszerek, 27-36. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://real.mtak.hu/165296/1/27_her%C3%A9di.pdf

Inzelt Annamária és Csonka László (2018): Innováció a tudástársadalom idején. Educatio, 27. 2. sz. 177–191. <https://doi.org/10.1556/2063.27.2018.2.2>

Zajda, R. és Rust, V. (2021): Globalisation and Comparative Education. Changing Paradigms. Springer, Dordrecht. <https://doi.org/10.1007/978-94-024-2054-8>

Tantárgy: Nevelés- és oktatásszociológia (BAI0130L)

Oktató: Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 5+5 óra

Féléves tematika

1. alkalom

A nevelés kontextusai: A területi környezet egyenlőtlenségei

Értékátadás a plurális társadalomban

Nevelésszociológiai elméletek: Az iskolai szocializáció értelmezési paradigmái

A tanulmányi életút során hasznosítható tőkefajták és az iskolai pályafutás

Reziliencia és kompenzáló tényezők

A nevelés közösségei: családi közösségek

Nemzeti kisebbségi közösségek

2. alkalom

Nemzetközi és hazai jó gyakorlatok ismertetése a szülői ház és az oktatási intézmény kapcsolatának erősítése érdekében

Hallgatói beszámolók

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Kollokvium tételek:

A nevelés kontextusai: A területi környezet egyenlőtlenségei

Értékátadás a plurális társadalomban

Nevelésszociológiai elméletek: Az iskolai szocializáció értelmezési paradigmái

A tanulmányi életút során hasznosítható tőkefajták és az iskolai pályafutás

Reziliencia és kompenzáló tényezők

A nevelés közösségei: családi közösségek

Nemzeti kisebbségi közösségek

Szakirodalom:

Nagy Á. (2013): Szocializációs közegek. Replika, 83. 1., 93–108. [http://replika.hu/system/files/archivum/replika_83-05_nagy.pdf]

Pusztai, G. (Szerk.) (2020). Nevelésszociológia. Elméletek, közösségek, kontextusok. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen.

Róbert P. (2001): Családösszetétel, társadalmi tőke és iskolai egyenlőtlenségek. In Útközben. Tanulmányok a társadalomtudományok köréből Somlai Péter 60. születésnapjára. Új Mandátum, Budapest.

Utasi Á. (2002): A társadalmi integráció és szolidaritás alapjai: a bizalmas kapcsolatok. Századvég, 24.2., 3–26.

Tantárgy: Családpedagógia (BOV1220L)

Oktató: Gintner Tamásné Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 5+5 óra

Féléves tematika

1. alkalom

A család története - A család fogalmának értelmezési lehetőségei - Családtípusok

A családi funkciói

Családtagok helye, szerepe és hiánya a családban

A gyermek helyzete a családban – a gyermeki jogok

A családi élet fejlődése és változása

A diszfunkcionálisan működő család – a családot segítő intézmények

A család megismerésének módszerei

2. alkalom

A család és a közoktatási intézmények kapcsolata

Nemzetközi és hazai jó gyakorlatok ismertetése a szülői ház és az oktatási intézmény kapcsolatának erősítése érdekében - Hallgatói beszámolók 1.

Hallgatói beszámolók

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Kollokvium tételek:

A család története - A család fogalmának értelmezési lehetőségei - Családtípusok

A családi funkciói

Családtagok helye, szerepe és hiánya a családban

A gyermek helyzete a családban – a gyermeki jogok

A családi élet fejlődése és változása

A diszfunkcionálisan működő család – a családot segítő intézmények

A család megismerésének módszerei

A család és a közoktatási intézmények kapcsolata

Szakirodalom:

Bodonyi, E., Busi, E., Hegedűs, J. Magyar, E. Vizely, Á. (2006). Család, gyermek, társadalom. Bölcsész Konzorcium, Budapest.

Pusztai, G. (Szerk.) (2020). Nevelésszociológia. Elméletek, közösségek, kontextusok. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen.

Róbert P. (2001): Családösszetétel, társadalmi tőke és iskolai egyenlőtlenségek. In Útközben. Tanulmányok a társadalomtudományok köréből Somlai Péter 60. születésnapjára. Új Mandátum, Budapest.

Tantárgy: Multikulturális nevelés gyakorlata (BED1291L)

Oktató: Gintner Tamásné Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 9 óra (gyak)

Féléves tematika

1. alkalom

A multikulturalizmus erőterében jelen lévő globális kihívások

A multikulturális nevelés szerepe a megváltozott társadalmi környezetben

Az interkulturális kompetenciák fejlesztése

A nyelvtudás fejlesztése mint a multikulturális nevelés része

Kooperativitás és a kapcsolatok formálása

A konfliktusok és a bántalmazás megelőzése

Erőszakmentes kommunikáció

Az állampolgári kompetenciák fejlesztése

2. alkalom

Nemzetközi és hazai jó gyakorlatok ismertetése a szülői ház és az oktatási intézmény kapcsolatának erősítése érdekében

Hallgatói beszámolók

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Az értékelés módja, ütemezése:

A hallgatók forrásanyag alapján hazai vagy nemzetközi jó gyakorlatokat dolgoznak fel a szülői ház és az intézmény kapcsolatának erősítése témájában, majd azokat szóban ismertetik, melyet vita követ.

Szakirodalom:

Allport, W. G. (1977) Az előítélet. Budapest, Gondolat.

Torgyik Judit (2022). A multikulturális nevelés lehetőségei globális környezetben. In: *Educatio* 31 (4), pp. 647–657. DOI: 10.1556/2063.31.2022.4.9

Varga A. (2015) Esélyegyenlőség és inklúzió az iskolában. In: Varga Aranka (ed.) *A nevelésszociológia alapjai*. Pécs, PTE BTK. pp. 241–272.

Tantárgy: Pedagógiai folyamatok digitális támogatása (PPP3001L)

Oktató: Gintner Tamásné Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 5 óra (gyak)

Tantárgyi tematika

Tanulási terek; Digitális tantermek nyitása, üzemeltetése, használata; Digitális etikai kódex

A digitális eszközök pedagógiai integrációjának 4 szintje (SAMR); A digitális eszköz kiválasztása

Az óratervezés és a digitális pedagógia: tudásépítés, önszabályozó tanulás; az IKT-eszközök kreatív használata

Óravezetés és tanulásszervezés: Hibrid tanulás, felfedező tanulás, a tanulók órai aktivitásának serkentése digitális eszközökkel

Visszajelzés, értékelés: Gamification, folyamatos értékelés; A képességmátrix

Alkalmazások, weboldalak az oktatás világában: Számonkérés, tesztek; Gyakorlás, ismétlés; Online prezentálás; Kollaboratív felületek; A munka rendszerezése, tervezése, ütemezése; Tankönyvek, tananyagok; Tantárgy specifikus ajánlások

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

A megismert alkalmazások és módszertani javaslatok alapján egy óravázlatot készítenek IKT-eszköz használatára alapozva.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a félév során elkészített dokumentum és az órai aktivitás adja.

Szakirodalom:

Nahalka I. (2002). Hogyan alakul ki a tudás a gyerekekben? Konstruktivizmus és pedagógia. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó.

Prievara, T. (2013). 21. századi pedagógia a gyakorlatban [21st century pedagogy in practice]. Digitális pedagógus konferencia. Konferenciakötet. pp. 17–22.

Prievara Tibor-Lénárd András-Katona Nóra (2020) Digitális pedagógia a közoktatásban. EKE. online: <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/digitalis-pedagogia-a-kozoktatasban.pdf>

Tantárgy: Iskolai, pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat 5. (PPP5005L)

Oktató: Gintner Tamásné Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 9 óra (gyak)

Tantárgyi tematika

A tantárgy célja: A tanárszakos hallgatók strukturált megfigyelésen keresztül megismerkedjenek a 2020-ban megújult szakképzési rendszerrel, különös tekintettel a technikumok és a szakképző iskolák működésére. A hallgatók betekintést nyernek az intézmények szervezeti felépítésébe, pedagógiai-szakmai feladataiba, valamint a tanulók iskolai és szakmai szocializációjának folyamatába. A gyakorlat során a hallgatók az iskolai jelenségeket tanári nézőpontból értelmezik, és tudatosítják a szakképzés sajátos nevelési, oktatási és munkaerőpiaci funkcióit.

1. alkalom

A szakképzés intézményi struktúrája

Felvételi követelmények és iskolaválasztás

Tanulói korosztályok és csoportszervezés

A tanév rendje és az időkeretek

Szakirányú oktatás és duális képzés

Vizsgarendszer

2. alkalom

Intézményi dokumentumok megismerése

Az intézményben dolgozók és közösségek megismerése

Tanulói csoport megfigyelése

Duális képzés

Vizsgarendszer

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

A gyakorlat során a hallgatók intézménylátogatáson és szervezett megfigyeléseken vesznek részt szakképzést folytató intézményben, dokumentumelemzést végeznek, pedagógusokkal és más intézményi szereplőkkel beszélgetéseket folytatnak. A hallgató egy 5 oldalas beszámolót készít a gyakorlatról, amit a tárgy oktatójának a félév végén nyomtatott formában lead az igazoló lappal együtt!

Tantárgy: Oktatási és képzési rendszerek (BKS1217L)

Oktató: Gintner Tamásné Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 9+5 óra

Tantárgyi tematika

1. alkalom

Az oktatás és képzés rendszerelvű megközelítése

Az oktatás folyamata mint társadalmi gyakorlat

Az oktatás közösségi funkciói

Inkluzív oktatás és esélyegyenlőség

Multikulturalizmus és oktatás

2. alkalom

A magyar közoktatás szervezeti keretei

A magyar felsőoktatás rendszere

A felnőttképzés rendszere és szabályozása

A magyar oktatás célrendszerének változásai a rendszerváltás után

Oktatáskutatás és oktatásfejlesztés hazai trendjei

3. alkalom

Az oktatás helye a politika világában

Az oktatás és politika története az Európai Unióban

Regionális oktatási modellek Európában

Európai oktatáspolitikai stratégiák

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium, gyakorlati jegy

A kollokvium témakörei:

1. Az oktatás és képzés rendszerelvű megközelítése
2. Az oktatás folyamata mint társadalmi gyakorlat
3. Az oktatás közösségi funkciói
4. Inkluzív oktatás és esélyegyenlőség
5. Multikulturalizmus és oktatás
6. A magyar közoktatás szervezeti keretei
7. A magyar felsőoktatás rendszere
8. A felnőttképzés rendszere és szabályozása
9. A magyar oktatás célrendszerének változásai a rendszerváltás után
10. Oktatáskutatás és oktatásfejlesztés hazai trendjei
11. Az oktatás helye a politika világában
12. Az oktatás és politika története az Európai Unióban
13. Regionális oktatási modellek Európában
14. Európai oktatáspolitikai stratégiák

Szakirodalom

Ladnai Attiláné Anita. (2024). Eszközök és módszerek a hatékony inkluzív nevelés szolgálatában. *Mester és Tanítvány*, 2(2), 146–154. <https://doi.org/10.61178/MT.2024.II.2.15>

Molnár, G., Tóth, E., & Munkácsy, B. (2025). Oktatási egyenlőtlenségek vizsgálata a magyarországi longitudinális kutatásokban: Trendek, módszertani megközelítések és tudományterületi különbségek. *Magyar Pedagógia*, 125(3), 135–175. <https://doi.org/10.14232/mped.2025.3.135>

Sebestyén, K. (szerk.). (2024). *Perspektívák a köznevelésben és a felsőoktatásban*. CHERD-Hungray. Debrecen.

Tantárgy: Interkulturális nevelés gyakorlata (MSP1204L)

Oktató: Gintner Tamásné Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 9 óra (elmélet)

Féléves tematika

1. alkalom

A multikulturalizmus erőterében jelen lévő globális kihívások

A multikulturális nevelés szerepe a megváltozott társadalmi környezetben

Az interkulturális kompetenciák fejlesztése

A nyelvtudás fejlesztése mint a multikulturális nevelés része

Kooperativitás és a kapcsolatok formálása

A konfliktusok és a bántalmazás megelőzése

Erőszakmentes kommunikáció

Az állampolgári kompetenciák fejlesztése

2. alkalom

Nemzetközi és hazai jó gyakorlatok ismertetése a szülői ház és az oktatási intézmény kapcsolatának erősítése érdekében

Hallgatói beszámolók

Félévi követelmény: kollokvium

Kollokvium tételek

A multikulturalizmus erőterében jelen lévő globális kihívások

A multikulturális nevelés szerepe a megváltozott társadalmi környezetben

Az interkulturális kompetenciák fejlesztése

A nyelvtudás fejlesztése mint a multikulturális nevelés része

Kooperativitás és a kapcsolatok formálása

A konfliktusok és a bántalmazás megelőzése

Erőszakmentes kommunikáció

Az állampolgári kompetenciák fejlesztése

Szakirodalom:

Allport, W. G. (1977) Az előítélet. Budapest, Gondolat.

Torgyik Judit (2022). A multikulturális nevelés lehetőségei globális környezetben. In: *Educatio* 31 (4), pp. 647–657. DOI: 10.1556/2063.31.2022.4.9

Varga A. (2015) Esélyegyenlőség és inklúzió az iskolában. In: Varga Aranka (ed.) *A nevelésszociológia alapjai*. Pécs, PTE BTK. pp. 241–272

Tantárgy: Korszerű tanulási, tanítási és oktatási módszerek a felnőttoktatásban (MAD1211L)

Oktató: Gintner Tamásné Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 9+9 óra

Tantárgyi tematika

1. alkalom

Bevezetés a korszerű felnőttoktatás módszertanába

A felnőtt tanulás elméleti alapjai

Tanulási szükségletek és tanulói sokféleség

Aktív tanulási módszerek a felnőttoktatásban

Kooperatív és kollaboratív tanulás felnőttek körében

2. alkalom

Projektalapú és tapasztalati tanulás

Digitális tanulási környezetek és módszerek

Informális és nemformális tanulás

Reflexív tanulás és kritikai gondolkodás

3. alkalom

Inkluzív és esélyteremtő módszerek a felnőttoktatásban

Oktató és facilitátor szerepek

Értékelés és visszajelzés a felnőttoktatásban

Jó gyakorlatok és innovációk a felnőttoktatásban

4. alkalom

Hallgatói beszámolók, reflexiók

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Az érdemjegy kialakításának módja:

Órai aktivitás, írásbeli produktum elkészítése irányított szempontok segítségével, annak bemutatása, megvitatása.

Szakirodalom

Juhász E. (2016): A felnőttek képzése és művelődése egykor és ma Magyarországon.
<http://mek.oszk.hu/16200/16283/16283>.

Kálmán A. (2008): A felnőttkori tanulás sajátosságairól. In: Ádám Gy. és mtsai: Tanulás Életben Át {TÉT} Magyarországon. 126-152. old.
https://www.researchgate.net/publication/282855251_A_felnottkori_tanulas_sajatossagairol

Kispálné Horváth, M. (szerk.). (2014). A felnőttképzés módszertana (elméleti tananyag).
Letölthető PDF.
https://www.academia.edu/23694583/A_feln%C5%91ttk%C3%A9pz%C3%A9s_m%C3%B3dszertana

Móricz, D. (2010): Az élethosszig tartó tanulás jelentősége a 40-50 éves korosztály életútjában.
In: Iskolakultúra, 2010/4. 3-15.

Tantárgy: A nevelés történeti alapjai (BAI0004L)

Oktató: Gintner Tamásné Dr. Hornyák Ágnes, adjunktus (AHI)

Óraszám: 9 óra

Tantárgyi tematika**1. alkalom**

Az antik nevelés (Spárta, Athén, a római nevelés korszakai)

A középkori nevelés színterei

A reneszánsz kor embereszménye. A reformáció pedagógiai újításai. Comenius

A nevelés százada: a XVIII. század. Rousseau pedagógiai regénye

A XIX. század első felének európai neveléstudománya. Herbart pedagógiája

A tanítók tanítója: Diesterweg

Tolsztoj és a nevelés

2. alkalom

A reformpedagógia kialakulása: Montessori, Steiner, Freinet

A hazai oktatás alakulása az I. Ratio Educationis kiadása és a kiegyezés között

A kiegyezés utáni hazai oktatásügy meghatározó törvényei. Iskolatípusok a dualizmus kori hazai iskolarendszerben

A 19-es kommun oktatásügyi reformtervei. A két világháború közötti iskolai nevelést meghatározó eszmék. A cserkészlet Magyarországon

A második világháború utáni változások. Az 1948-as államosítás előzményei, menete és következményei. A marxista ideológia és a hazai oktatás

A rendszerváltás és a hazai iskolák. Meghatározó törvények, rendelkezések a rendszerváltás utáni magyar oktatásügyben

Félévi követelmény: kollokvium

Kollokvium tételek

Az antik nevelés (Spárta, Athén, a római nevelés korszakai)

A középkori nevelés színterei

A reneszánsz kor embereszménye. A reformáció pedagógiai újításai. Comenius

A nevelés százada: a XVIII. század. Rousseau pedagógiai regénye

A XIX. század első felének európai neveléstudománya. Herbart pedagógiája

A tanítók tanítója: Diesterweg

Tolsztoj és a nevelés

A reformpedagógia kialakulása: Montessori, Steiner, Freinet

A hazai oktatás alakulása az I. Ratio Educationis kiadása és a kiegyezés között

A kiegyezés utáni hazai oktatásügy meghatározó törvényei. Iskolatípusok a dualizmus kori hazai iskolarendszerben

A 19-es közműn oktatásügyi reformtervei. A két világháború közötti iskolai nevelést meghatározó eszmék. A cserkészlet Magyarországon

A második világháború utáni változások. Az 1948-as államosítás előzményei, menete és következményei. A marxista ideológia és a hazai oktatás

A rendszerváltás és a hazai iskolák. Meghatározó törvények, rendelkezések a rendszerváltás utáni magyar oktatásügyben

Szakirodalom

Mészáros István, Németh András, Pukánszky Béla (szerk.) 2003. Neveléstörténet – szöveggyűjtemény. Osiris Kiadó, Budapest.

Mészáros István, Németh András, Pukánszky Béla (szerk.) 2005. Neveléstörténet – Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris Kiadó, Budapest.